

PASTABOS IR PASIŪLYMAI

Dėl Šiaulių miesto savivaldybės tarybos sprendimo projekto TSP-194 „Dėl sutikimo/nesutikimo pirkti uždarnosios akcinės bendrovės „Toksika“ akcijas“

2024-04-25

Vadovaudamiesi Savivaldybių administracinės priežiūros įstatymu atlikome 2024-05-02 Šiaulių miesto savivaldybės tarybos posėdžiui teikiamo sprendimo projekto TSP-194 „Dėl sutikimo/nesutikimo pirkti uždarnosios akcinės bendrovės „Toksika“ akcijas“ (toliau – Sprendimo projektas) išankstinę priežiūrą.

Sprendimo projekto preambulėje, kaip teisinis pagrindas priimti sprendimą nurodyti Vietos savivaldos įstatymo 63 str. 1 d. (Savivaldybių turto sandara ir įsigijimo būdai, šio turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tvarka nustatyta Konstitucijoje, įstatymuose, Vyriausybės nutarimuose ir savivaldybių tarybų sprendimuose) ir Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 6 str. 5 p. (savivaldybė turtą įgyja pagal sandorius).

Sprendimo projekte numatyti du savivaldybės tarybos sprendimo variantai – sutikti ar nesutikti pirkti akcijas. Jei būtų priimtas Sprendimas sutikti pirkti UAB „Toksika“ akcijas, tai jis prieštarautų Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 22 str.3 d., Vietos savivaldos įstatymo 4 str. 5 p. ir Konstitucijos 120 str. 2 d. nuostatoms.

Atkreipiame dėmesį į tai, kad Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 22 str. 3 d. nustatyta, kad Valstybės ar savivaldybių turtas negali būti investuojamas įmonei ar nuosavybės vertybiniais popieriais įsigyti iš fizinių ir privačių juridinių asmenų, taip pat privačiam juridiniam asmeniui steigti, išskyrus šio ir kitų įstatymų nustatytus atvejus. To paties įstatymo 22 str. 1 d. įtvirtintas baigtinis sąrašas atvejų, kai savivaldybės nuosavybėn įgyjamos akcijos. Atvejai, kai savivaldybės galėtų investuoti savivaldybių turtą akcijoms iš fizinių ir privačių juridinių asmenų įsigyti, teisės aktais nenustatyti. Akcinių bendrovių įstatymo 47 str. 2 d. numatyta, kad pirmumo teisę įsigyti visas parduodamas uždarnosios akcinės bendrovės akcijas turi akcininko pranešimo apie ketinimą parduoti akcijas gavimo uždarojoje akcinėje bendrovėje dieną buvę jos akcininkai, tačiau Akcinių bendrovių įstatymas disponavimo savivaldybės turtu neįtvirtina, todėl nėra tinkamas pagrindas savivaldybei sudaryti sandorį dėl akcijų įsigijimo.

Šiuo klausimu aktuali ir teismų praktika – Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2013 m. kovo 25 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁸²²-319/2013. Teisėjų kolegija pabrėžia, kad Akcinių bendrovių įstatymo nuostatos negali pagrįsti savivaldybės teisės investuoti savivaldybės turtą, ši teisė nustatyta tik specialiosiomis teisės normomis, reglamentuojančiomis savivaldybių turto valdymą, naudojimą ir disponavimą juo.

Vyriausybės atstovų įstaigos vyresnioji patarėja

Jūratė Šimkuvienė